

TOTI

NOTICIARI ARANÉS

ARAN

Numerò:

79

DIMARS:

20-III-1990

3au. TRIATLON BLANC INTERNACIONAU VAL D'ARAN

CAMPIONAT D'ESPANHA DE TRIATLON BLANC

22 ABRIL '90

7 Kms.

22 Kms.

12 Kms.

VIELHA - SALARDÚ - BAQUÈIRA - BERET

Er hèt de qu'eth Comitè Nacionau de Triatlon age dat ath Triatlon dera Val d'Aran era categoria de Campionat d'Espanha, laguens deth prumèr Circuit Nacionau deth Triatlon d'iuèrn, modifique tant eth pressupòst coma eth plantejament deth madeish.

Un des punts mès importants en aquest Triatlon serà eth contròl Antidoping segontes es normes deth C.O.I. e era obligatorietat de dar prèmis en metàllic.

A part des prèmis aportats per cada organisador, era CNT (Comission Nacionau de Triatlon) establís un prèmi en metàllic aportat peth patrocinador deth circuit, CAISHA POSTAU, aquest prèmi de 30.000.- ptas. se darà sonque as categories absolutes tant a òmes coma a hemnes.

(seguis darrèr)

IMPRESI SENSE ADREÇA

(ven dera plana de deuant)

A continuacion enumeram es punts més importants deth reglament:

ARTICLE 1

- a) Era pròva se harà eth dia 22 d'Abriu de 1.990.
- b) Aquesta pròva aurà es següentes longades:
CORSA A PÈ: 7 Kms.
CICLISME: 22 Kms.
ESQUÍ DE FONDO: 12 Kms.
- c) Eth numerò màxim de participants serà de 300.

ARTICLE 2

Poderàn participar esportistes tant òmes coma hemnes qu'agen més de 15 ans e que tanben agen era Licéncia Federativa en aguesti esports, o ben un Certificat deth Mètge que acredítigue era aptitut física tà realisar aguesta pròva.

I aurà quate categories: "Seniors, Veterans, Juniors e Juvenils".

ARTICLE 3

Es inscripcions se poderàn hèr ramplint eth boletín d'inscripcion e adreçant-lo ar Apartat de Pòsta 112 de Vielha ABANTES DETH 18 D'ABRIU. Eth prètz dera inscripcion ei de 2.000 ptas.

ARTICLE 4

Era corsa a pè aurà lòc en un circuit enes carrèrs de Vielha e Betren, damb ua longada de 7 Kms.

Eth dorsau entregat pera Organizacion aurà de portà-se pendent era durada des tres pròves.

ARTICLE 5

Era pròva de ciclisme aurà un recorrut de: Vielha, Betren, Escunhau, Casarilh, Garòs, Arties, Gessa, Salardú, Tredòs, Baquèira 1.500 e arribada en Beret. Era longada totau serà de 22 Kms.

ARTICLE 6

Ena pròva de ciclisme s'auràn de complir es següentes nòrmes:

- a) Es bicicletes auràn d'èster revisades e precintades es sues ròdes pera Organizacion que tanben poderà negar era participacion de quinsevolha bicicleta que non age es garanties de seguretat que cau tà participar ena pròva.
- b) Ei obligatòri er us deth casc rigid de cicliste.
- c) Cada triatleta aurà de portar eth sòn pròpi materiau de reparacion ja que non poderà réber cap de tipe d'ajuda der exterior o de d'auti participants.
- d) Era corsa s'aurà de hèr de forma solitària.

-
- e) Tota corsa amada en equip provocarà era desqualificacion des corredors implicats.
- f) Era Organizacion darà ua placa numerada que s'aurà de méter en quadre dera bicicleta.
- g) Tota alteracion ath reglament respècte ath dorsau e ara placa provocarà era desqualificacion deth triatleta.
- h) Serà proïbit eth seguiment dera pròva damb veïcles que non siguen dera Organizacion.

ARTICLE 7

Er esquí de fondo se harà en un circuit deth Plan de Beret damb ua longada de 12 kms. Era tecnica a utilizar serà libre: Classica o ben Pas de Patinador.

ARTICLE 8

Eth Comite Organizador se resèrve eth dret de modificar era corsa e de neutralisà-la parciaument o totaument s'es circumstàncies atau ac demanen.

ARTICLE 9

Era Organizacion darà a cada triatleta informacion deth materiau e de tot aquerò que s'a de besonh tà hèr era pròva.

ARTICLE 10

Era Organizacion non se harà responsabla des maus tant físics o psíquics que poguen patir es participants, ne tanpòc des maus que se poguen hèr as espectadors. Er hèt de participar compòrte era acceptacion d'aguest article e des descrits anteriorment.

Es triatletes daràn era sua conformitat ath reglament generau e particular de cada pròva, signant eth Boletín d'inscripcion.

AMASSADA INFORMATIUA EN NAUT ARAN

Eth passat dijaus 8 de Març, eth Sr. José Leonardo Maroto Pérez Alcalde de Naut Aran convoquèc ua amassada entà tot eth municipi de Naut aran ena sala polivalenta de Salardú.

Ath aguesta amassada i assistiren fòrça gent de toti es pòbles que formen aquest municipi.

Coma ua forma d'introduccion eth Sr. Alcalde comencèc parlant deth programa que s'auie presentat per part d'Unitat d'Aran e que a eth li dèc era alcaldia mès non hec cap de referència as punts que conten aquest programa, sonque ar hèt de que eth Sr. Alcalde prenec era Alcaidia.

(seguís darrèr)

(continuacion dera notícia)

Eth foncionament der Ajuntament la basèc en tres puntaus: Era lengua, era istòria e era economia. Segontes eth Sr. Alcalde, era lengua e era istòria èren aqui e per tant passèc ara economia. Non parlèc des gestions hètes en favor dera lengua ne dera istòria, s'ei que s'en a hèt bèra ua, tanpòc especificuèc a quina classe de lengua se referie. Tot seguit comencèc a parlar dera economia, de quin procès s'auie seguit tà administrar es despenes der ajuntament. Coma ja hège tres ans que non s'aprovaue eth presupòst per manca de consens en consistòri s'auie seguit era despena administratiua que segontes eth Sr. Maroto ei anar gastant segontes es ingrèsi que s'an en Ajuntament, tostemp saiant de respectar es jornaus des treballadors qu'aguest Ajuntament a contractats.

Eth pressupòst d'ingrèsi der Ajuntament de Naut Aran vie a èster de 160 milions de pessetes apruprètz. Part d'aguesti ingrèsi les dan: Eth canon de Baquèira damb 37 milions de pessetes, era regulacion de tasses que pujarie a 150.000 pessetes per vivenda, era tassa de empalmes d'aigua que serie de 30.000 pessetes. Tanben parlèc dera regulacion de parçèles e fachades e qu'eth Ajuntament daue ua sèrie d'ajudes a toti aqueri qu'auien besonh d'ua remodelacion des sòns abitatge.

Dempús hec un balanç de tot çò que s'auie despenut en Ajuntament, en benefici des òbres hètes enes pòbles deth municipi quedant ath dia dera amassada un capitau disponible de apruprètz de 19 milions de pessetes.

Eth Sr. Alcalde tanben didec que metie eth sòn cargue a disposicion deth pòble e harie çò que diguesse eth pòble, mès non se hec cap de gestion ath respècte e acabèc era amassada e eth pòble non podec dider se volie o non volie ad aquest alcalde.

Ara qüestion hèta per quauque assistent se coma podie dar permisi d'òbres sese auer eth supòrt deth Plen e d'un equip de govèrn, responec qu'es permisi èren amparats en Plan Generau, enes Normes Subsidiaries Complementaries e en Pèrit; atiense tostemp ena "Unitat d'actuacion e enes estudis de detalh".

Tanben parlèc eth Sr. Alcalde dera barrera ideologica e sociu que i a entre es pòbles d'Arties e Garòs respècte ath rèste deth municipi, e s'aguesti dus pòbles vòlen era segregacion deth rèste deth municipi que se harie un referendum damb ua "Urna" en Arties e ua auta en Salardú.

Ara qüestion hèta sus eleccions anticipades, eth Sr. Maroto didec que se poderie hèr consistòri damb es còssos que quedauen, ja qu'encara i auie majoria en Ajuntament (eth dia 5 de març eth grop de CIU presentèc era dimission de tota era sua candidatura en aquest Ajuntament), e se i auie ganes de trabalhar er Ajuntament encara poderie funcionar.

Tanben se li qüestionèc ath Sr. Alcalde perque se deishauè pèrde un des projèctes subvencionats per "Obres i Serveis" dera Generalitat de Catalunya sus era plaça Urtau d'Arties e ad açò responec eth Sr. Alcalde qu'eth projècte pujaue 18 milions de pessetes, era subvencion ei de 9 milions de pessetes mès coma non i a pro sòs en Ajuntament e coma considerèc qu'aguesta non ei ua òbra de prumèr besonh, que cau méter es sòs en òbres de prumèr besonh; encara que segontes er Alcalde Pedani d'Arties aquesta òbra se presentèc peth problèma d'aigües e desaiqües que se genèren en aquesta Plaça degut a que non i a desnivèu.

Era amassada acabèc quan se comencèc a debàter eth problèma dera còta 1.700 de Baquèira, dempús des acusacions que se hègen as persones e que degenerèc en un estat de crispacion pera majoria des assistents ara amassada, çò que hec qu'era majoria dera gent marché-se d'aquiu.

Opinion

QUE PASSE EN NÒSTE ESPITAU DERA VAL D'ARAN?

Me sò determinat a escriuer ad aquest huelheton TOTI pr'amor de hèr un tòc d'avertiment a toti es nòsti conciutadans en generau e as nòstes autoritats, en particular, sus un tèma plan grèu, e que semble èster qu'arrès se n'a encuedat o ben toti mo'n auem encuedat e per deishadesa, barram es huelhs (tà dempús planhé-mos d'aquerò e d'aquerò aute com plan soent succedís en aquest país).

Eth tèma qu'ei eth cambi que sò trapat e trapi en Espitau de Vielha (dera Val d'Aran) d'uns dus ans e miei entà deçà. Un cambi incomprenible, mès aquerò òc, creigui que negatiu, e açò non ac digui d'ua manèra fortuita, donc temps en darrèr se mos aumpleie era boca de poder compdar cada còp mès tamb mètgés hilhs deth país e qu'an demostrat tamb eth trabalh desvolopat enquia ara, era sua nauta professionalitat. Mès ara m'an dit que un d'aguesti mètgés aranesi, eth cirurgian Enric Caubet se n'a anat, en tot demanar ua exedència de 9 mesi..., mès que me

---

(continuacion dera opinion)

demani, e tonarà un aute còp entad aciu? jo creigui que non, donc, non hèr guairi dies entení ath madeish interesat ena emission en lengua nòsta de Catalunya Ràdio, ues declaracions qu'anauen en aguest sentit, a mens qu'era situacion s'aparie.

Atau madeish traumatològs que portauen plan de temps aciu ja se n'an anat; que passe tamb es anestesistes? e un long eca. de causes e ahèrs que demoram s'aparien lèu.

Tot açò ac sò expausat tamb era finalitat de hè-les a conéisher per miei d'aguest informatiu aranés e tà que aqueri qu'an era potestat e era responsabilitat d'apariar e amiar en bon camin era gestion d'aguest nòste Espitau, que tantes esperances mos desvelhèc, preniguen es mesures que cau de besonh antà tornar es aigües en sòn lhet e que toti aqueri professionaus hilhs d'aguesta tèrra, e toti aqueri que la senten sua, poguen exercir eth sòn mestièr entremiei dera societad aranesa dera quau tanben en son part.

DUS ARANESI EN PÒDIUM DETH TRIATLON DE GRANADA

Eth 25 de hereuèr se celebrèc en Sierra Nevada (Granada) eth dusau Triatlon Blanc, prumèra pròva puntuable tath campionat d'Espanha en aguesta modalitat. Cau díder qu'era participacion siguec fòrça numerosa degut ara importància dera pròva.

Dus triatletes aranesi conseguiren un gran èxit ath plaçà-se en dusau e tresau lòc.

Era corsa a pè de 10,5 km. la guanhèc er atleta locau Angel Gonzàlez. Es aranesi Balcells e Arjó quedèren en tresaua e ueitaua posicion.

Era corsa en bicicleta siguec fòrça dura, damb un recorrut de 25 Km. passant d'ua nautada de 700 mètres a 2.100 mètres. En aguesta modalitat Manel Arjó hec ua grana remontada quedant ena quataua posicion, mentre que Oscar Balcells quedèc en ueitau lòc.

Era darrèra pròva d'esquí de fondo se hec a ua nautada de 2.700 mètres. En aguesta pròva es dus triatletes deth Club Ciclista Val d'Aran remontèren enquia arténher eth dusau e tresau lòc. Eth guanhador deth Triatlon siguec Juan Carlos Apilluelo que ja guanhèc hè dues temporades es triatlons de Jaca e dera Val d'Aran.

Cau remarcar tanben ena categoria de veterans era tresaua posicion de Miguel Angel Palanca de Vielha damb un temps de 3 ores, 33', 18''

Es tempsi qu'aueren es aranesi en aguest triatlon sigueren:

2au. Manel Arjó 2 ores, 58' 35"

3 au. Oscar Balcells 3 ores, 04' 51"

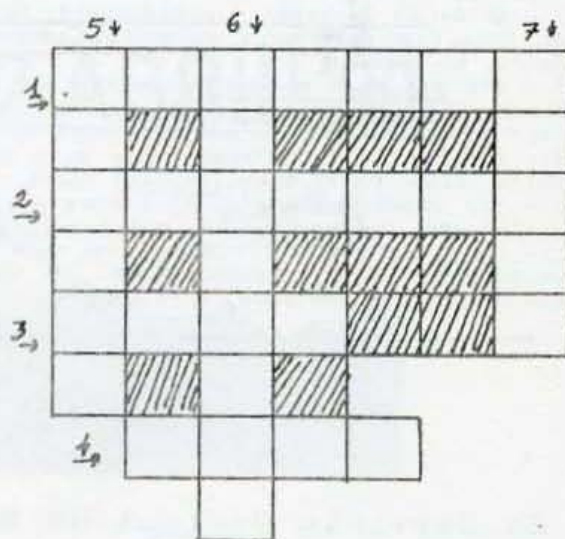
E	S	E	S	Q	U	I	A	R	E	B
S	P	O	R	T	S	Q	L	U	E	A
P	R	A	C	T	I	C	P	A	M	T
E	N	N	A	T	A	C	I	O	N	M
A	F	V	A	L	E	A	N	S	O	P
M	O	N	T	A	N	H	I	S	M	E
N	T	E	S	Q	U	E	S	E	S	S
P	B	O	S	A	N	A	M	C	I	C
V	O	P	A	R	A	P	E	N	T	A
M	L	O	R	Q	U	E	I	Ç	O	Q
M	E	A	T	E	L	C	I	C	I	B

SAUSSÈR DE LETRES

Cercatz en aquest saussèr de letres 8 nòms d'activitats esportives que se pòden hèr ena Val d'Aran ath long der an.

CROTZAMENT DE MOTS

- 1.- En desorden.
- 2.- Sinonim de governar, (inf.).
- 3.- Pialèr de causes.
- 4.- Un negòci, un trabalh, un....
- 5.- Quan s'a rason, se ditz que s'a era ... peth mange.
- 6.- Eth cabidornat o lapasson quan ei gran.
- 7.- Quan quauqu'un ei content, s'en...fòrça (inf).

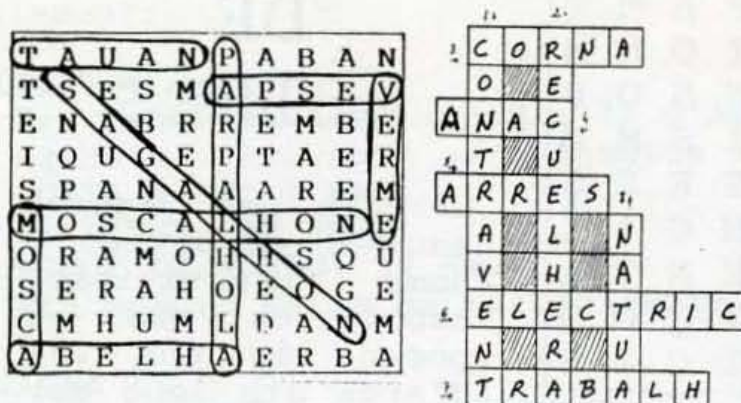
CONCURS CULTURAU

Entorneja damb un cercle era contèsta bona.

- 1.- Ara seguida as eth nòm de quauqui peishi. N'i a un que se trape en Garona; quin ei? Barb, Saumon, Cabilac, Bechet, Carpa.
- 2.- Eth contrari de "naut" ei "baish", mès quin ei eth contrari de "hòrt"?: Salat, alap, amarg, agre, doç.
- 3.- Ua "bohèra" o "boha" ei: Ua pèira, un frut, ua èrba, ua malautia, un animalonh.
- 4.- Complèta aquest arrepervèri: Ploja maitiau non destrigue ... " pagament, ath solei, jornau, shudada, eth corrau.
- 5.- Ena Edat Mieja pera Val d'Aran i auie ua moneda que se nomentaue: Jaquesa, onça, ardit, ducats, escut.

Nòm: . . . . . Adreça: . . . . .

SOLUCIONS ATH TOTI Nº 78

CONCURS CULTURAU

Entorneja damb un cercle era contèsta bona.

- 1.- Qu'ei un lapasson o cabidornat?: Un nin d'audèth, un arbe, ua fase dera metamofosi dera gargolha, ua pèira, un verme.
- 2.- Eth pin nere o sapin se trape en: Enes arribères beishes, ena nauta montanha, enes lòcs plan caudi, ath cant des nosti pobles, ath cant dera mar.
- 3.- Eth "Pèira de barrina" quin aute nòm a: Bassant, pèira estop, pèira huec, granit, marme.
- 4.- Eth dramaturg Alejandro Casona exercic de mèstre en Saladú, Vielha, Aubert, Bossòst, Les.
- 5.- Se d'ua persona didem qu'ei de "Nauta volada" voiem d'èder qu'ei: desconeishuda, que vòle, importanta que demore ena montanha, qu'ei grana (de nautada).

TOTI

NOTICIARI ARANÈS

DIRECCION GENERAU DE
POLITICA LINGÜISTICA
CONSELH COMARCAU
DERA VAL D'ARAN.

EDITE E IMPRIMÍS:

Centre de Normalisacion
Lingüistica dera Val
d'Aran.

Còto Saforcada, s/nº
tel.: 64 00 92
25530 V I E L H A

DEPÒSIT LEGAU:

L-1.328-1.987

SERVICIS SOCIAUS DE BASE

Es Servicis Sociaus de Base mos comuniquen que a partir deth dia 14 de març an plaçat era sua sedença ena Residència Sant Antoni de Vielha damb eth numerò de telefòno: 64 19 38. Era naua adreça ei: C/ Espitau s/nº, 25530 VIELHA.

Eth remoquet dera setmana

